

OPFERSCHUTZ
UND PRÄVENTION

Informační leták

Pro oběti trestných činů

Bundesministerium
der Justiz

Jaká práva mám jako oběť trestného činu?

Nikdo není připraven na to, že se stane obětí trestného činu.

Nezáleží na tom, jestli se jedná o kapesní krádež, těžkou újmu na zdraví nebo jiný trestný čin: Člověk může být trestným činem zraněn nebo zmaten a často potom neví, co má dělat.

Tento informační leták by Vám měl poskytnout prvotní přehled o tom, kde můžete v této situaci najít pomoc a jaká máte práva.

Kdo mně může pomoci?

Poradenské služby a pomoc nabízejí zařízení pro pomoc obětem trestných činů. V poradnách pracují speciálně vyškolení lidé, kteří mají bohaté zkušenosti s lidmi ve Vaší situaci, kteří Vám budou naslouchat a kteří Vám chtějí pomoci. V závislosti na Vaší potřebě Vám mohou zprostředkovat další podporu, například psychologickou nebo terapeutickou.

Přehled o tom, na koho se můžete obrátit, naleznete na adrese www.hilfe-info.de

Samozřejmě, že se můžete obrátit na kteroukoliv policejní stanici.

Jak mohu oznámit trestný čin a podat návrh na stíhání a co se stane potom?

Pokud chcete podat trestní oznámení, můžete se obrátit na kteroukoliv policejní stanici. Trestní oznámení můžete také podat na státním zastupitelství. Jakmile podáte trestní oznámení, nemůžete ho jednoduše stáhnout, protože vyšetřovací orgány (policie a státní zastupitelství) musí v zásadě prošetřit každý oznámený trestný čin.

Pouze v případě některých méně závažných trestných činů (např. urážky nebo poškození cizí věci) může oběť rozhodnout, zda bude trestný čin stíhán. Proto se těmto trestným činům také říká trestné činy stíhatelné na návrh: Trestní stíhání se zde obvykle koná pouze na žádost, tedy pouze tehdy, pokud si to jako oběť trestného činu výslovně přejete. Tuto žádost musíte podat *do tří měsíců* poté, co jste se dozvěděli o trestném činu a osobě pachatelky nebo pachatele.

Co když nerozumím německému jazyku nebo mu jen špatně rozumím?

To nevadí. Pokud chcete podat oznámení, pomohou Vám. V případě, že budete vyslýchán/a jako svědek nebo svědkyně máte nárok na to, aby byl/a přihrán/a tlumočnick nebo tlumočnice. Pokud chcete získat určité informace a nerozumíte dostatečně německy, můžete požádat o poskytnutí sdělení v jazyce pro Vás srozumitelném.

Jaké informace o trestním řízení mohu získat?

Pokud jste se stali obětí trestného činu, můžete získat informace o řízení a ze spisu. Nejlépe, když hned na policii sdělíte, zda a které informace si přejete. Můžete obdržet následující informace:

- Obdržíte krátké písemné potvrzení o Vašem trestním oznámení.
- Bude Vám sděleno, zda státní zastupitelství řízení odložilo, tzn. nepodalo obžalobu u soudu.
- Budete informováni o tom, kdy a kde se bude konat soudní jednání a co se obžalované nebo obžalovanému klade za vinu.
- Budete informováni o výsledku soudního řízení, tzn. zda byl vynesena osvobozující nebo odsuzující rozsudek, nebo zda bylo řízení odloženo.
- Obdržíte informace o tom, jestli je obviněná nebo odsouzená osoba ve vazbě. K tomu také patří, že budete informováni o tom, jestli byl této osobě například přerušena výkon trestu, nebo jestli tato osoba uprchla z vazby.
- Budete informováni, zda je odsouzenému nebo odsouzené zakázáno Vás zkontaktovat.

Kromě toho můžete v jednotlivém případě zažádat o poskytnutí informací nebo kopií ze spisů. To může být po dopravní nehodě například skica nehody, kterou potřebujete k podání žádosti o náhradu škody nebo bolestné. Pokud nejste oprávněni k podání vedlejší žaloby (k vedlejší žalobě viz níže na straně 7), musíte žádost také odůvodnit, tzn. vysvětlit, proč tyto informace ze spisu potřebujete. V jednotlivých případech jsou možné výjimky.

Vaše výpověď jako svědkyně nebo svědek

Jako oběť trestného činu jste svědkyní nebo svědkem, a proto velmi důležitá/důležitý pro řízení. Nejdůležitějším úkolem svědkyně nebo svědka je úplně a pravdivě vypovídat. Vyšetřujícím orgánům velmi pomůžete, když k Vašemu výslechu přinesete dokumenty, které máte k dispozici (například lékařskou zprávu nebo fotografie). Zpravidla budete vypovídat na policii. V mnoha případech budete muset později vypovídat také ještě u soudu. Pouze ve výjimečných případech, například v případě, že jste manžel/manželka obviněné osoby nebo partner či partnerka v registrovaném partnerství anebo blízký příbuzný/blízká příbuzná, můžete výpověď odmítnout, nemusíte tedy vypovídat.

Při Vašem výslechu musíte uvést Vaše jméno a Vaši adresu. Výjimku lze udělit v případě existence zvláštního ohrožení. To může být například v případě, že Vám někdo vyhrožoval násilím, protože jste chtěl/a vypovídat. V tomto případě nemusíte uvádět Vaši soukromou adresu. Místo toho můžete uvést jinou adresu, přes kterou Vás lze zkontaktovat. To může být například zařízení pro pomoc obětem trestných činů, se kterým jste ve styku. Pokud vypovídáte u soudu a obviněná nebo obžalovaná osoba je přítomna, nebudete dotazováni na Vaši úplnou adresu, nýbrž pouze na místo Vašeho bydliště. V případě existence

výše popsaného ohrožení, nemusíte uvádět ani místo bydliště.

Vypovídat jako svědkyně nebo svědek je pro Vás jistě výjimečnou situací, která může být velmi zatěžující. Proto si s sebou k výslechu můžete někoho přivést. Může to být příbuzná nebo příbuzný nebo také přítelkyně nebo přítel. Tato osoba může být přítomna u výslechu a pouze ve výjimečných případech vyloučena. Samozřejmě se můžete nechat doprovodit advokátkou nebo advokátem. Ve zvláštních případech Vám může být po dobu výslechu poskytnuta advokátka nebo advokát na náklady státu. Pokud se domníváte, že k výslechu takovou právní pomoc potřebujete, ať už na policii, u státního zastupitelství anebo u soudu, požádejte o ni pokud možno včas před Vaším výslechem tu osobu, která výslech provádí.

Psychosociální asistence v procesu

Od roku 2017 existuje v určitých případech v celém Německu možnost odborné podpory a péče v průběhu celého trestního řízení (tzv. psychosociální asistence v procesu). Takový nárok mají zejména děti a mladiství, kteří se stali oběťmi násilných nebo sexuálních trestných činů. Dospělé oběti závažných násilných nebo sexuálních trestných činů však také mohou takovou péči potřebovat a obdržet.

Psychosociální asistence v procesu je pro oběti bezplatná, pokud ji potvrdil soud. Ve všech ostatních případech můžete využít psychosociální asistenci na vlastní náklady. Neváhejte se obrátit na policii nebo zařízení pro pomoc obětem trestných činů. Tyto Vám mohou poskytnout další informace.

Mnoho informací o psychosociální asistenci v procesu naleznete také na internetu na adrese → www.hilfe-info.de.

Mohu se k trestnímu řízení připojit jako vedlejší žalobkyně nebo vedlejší žalobce?

Pokud jste se stali obětí určitých trestných činů, můžete v řízení vystupovat jako vedlejší žalobkyně nebo vedlejší žalobce. Patří sem například znásilnění, sexuální zneužití, pokus o zabití nebo čin, který vedl k usmrcení jedné blízké příbuzné nebo jednoho blízkého příbuzného. V takovém případě máte zvláštní práva, například Vaše advokátka nebo Váš advokát mohou bez zvláštního odůvodnění nahlížet do trestních spisů a kdykoliv v průběhu řízení podávat návrhy. Kromě toho se, na rozdíl od ostatních svědkyní a svědků, můžete zásadně vždy zúčastnit soudního jednání.

Kdo zaplatí mou advokátku nebo mého advokáta?

Pokud využijete advokátní pomoci, mohou Vám vzniknout náklady. V případě že obžalovaná nebo obžalovaný budou odsouzeni, musí převzít Vaše náklady na advokátku/advokáta. Nicméně ne všichni odsouzení jsou však také schopni tyto náklady skutečně uhradit. Proto se může stát, že poté budete muset tyto náklady sám nebo sama uhradit.

Ve zvlášť výjimečných případech můžete soud požádat o přidělení advokátky nebo advokáta na náklady státu. Tak tomu je například v případě závažných násilných nebo sexuálních trestných činů, nebo pokud v důsledku trestného činu přišli o život blízcí příbuzní, například děti, rodiče, manžel nebo manželka anebo partner či partnerka v registrovaném partnerství. V tomto případě nezáleží na tom, zda jste majetní nebo ne.

O finanční pomoc na právní poradenství můžete soud požádat i v jiných případech. To může být ten případ, že máte příliš nízký příjem a jste oprávněn/a připojit se k řízení jako vedlejší žalobkyně nebo vedlejší žalobce.

Náhrada škody a bolestné

Utrpěli jste také škodu v důsledku trestného činu nebo chcete dostat bolestné? Chcete tento nárok uplatnit přímo v trestním řízení? To je zpravidla možné (tzv. adhezní řízení). K tomu však musíte podat konkrétní žádost. Pokud chcete uplatnit nároky, dejte nám včas vědět, nejlépe již při podání Vašeho oznámení.

Samozřejmě máte také možnost požadovat náhradu škody nebo nároky na bolestné v jiném řízení, tzn. ne u trestního soudu, ale u civilního soudu.

V obou případech můžete požádat soud o finanční pomoc na právní poradenství, pokud máte příliš nízký příjem.

Jaká další práva mám kromě toho?

Utrpěli jste újmu na zdraví v důsledku násilného činu? Pokud ano, můžete podle zákona o odškodňování obětí trestné činnosti obdržet státní dávky, například když se jedná o lékařské nebo psychoterapeutické léčby, poskytování pomocných prostředků (např. chodítka, invalidní vozík) nebo důchodové dávky (např. náhrada ztrát příjmu). Na to se můžete zeptat policie při podání Vašeho oznámení. Policie Vás může kontaktovat s příslušným úřadem.

V případě akutní potřeby se můžete bez předchozí žádosti obrátit na traumatologickou ambulanci, aby Vám byla poskytnuta rychlá a nekomplikovaná psychoterapeutická pomoc.

Pokud jste se stali obětí teroristického nebo extremistického činu, můžete požádat o finanční podpory Spolkový úřad pro justici. Tam se dozvíte vše ohledně podmínek a postupu: → www.bundesjustizamt.de (Hledaný výraz: Bürgerdienste → Härteleistungen).

Jako oběť domácího násilí Vám za jistých okolností náleží další práva podle zákona o ochraně proti násilí. Můžete například u okresního soudu (soudu pro rodinné záležitosti) požádat, aby bylo pachateli nebo pachatelce zakázáno Vás kontaktovat. Soud Vám za zvláštních okolností může povolit, abyste byt, který jste dosud společně obývali s pachatelem nebo s pachatelkou, směl/a nyní užívat sám nebo sama. Potřebné žádosti můžete podat buď písemně u okresního soudu, nebo si Vaše žádosti nechat zaprotokolovat tam na místě. Nemusíte se nechat zastupovat advokátkou nebo advokátem.

Nároky mohou vzniknout i vůči zákonnému úrazovému pojištění. To může být ten případ, když jste např. vykonávali Vaši profesní činnost, cestovali se školní třídou nebo s univerzitní seminární skupinou nebo jste chtěli pomoci jiným lidem v případě nehody nebo v nouzi a byli přitom zraněni. Přehled úrazových pojišťoven a profesních sdružení naleznete na webové stránce Německého zákonného úrazového pojištění na adrese → www.dguv.de (→ Versicherung → Zuständigkeit).

Co je narovnání mezi pachatelem a obětí?

Narovnání mezi pachatelem a obětí má mimo jiné pomoci oběti trestného činu vyrovnat se s utrpeným bezprávím. Důkladněji než v běžném trestním líčení se pachatel nebo pachatelka musí zcela konkrétně a přímo v osobním rozhovoru vypořádat se škodami a újmami, které způsobil/a oběti jeho nebo jejím trestným činem. To se může týkat hmotné škody, kterou oběť utrpěla v důsledku trestného činu, nebo psychických újem na zdraví, příkoří a činem zapříčiněného strachu. Rozhovor obvykle probíhá za spolupůsobení vyškoleného mediátora, ale na přání také bez osobního setkání a pouze přes mediátora.

Narovnání mezi pachatelem a obětí se však nikdy neprovádí proti vůli oběti, a pouze tehdy, pokud je pachatel nebo pachatelka vážně ochoten/a převzít odpovědnost za trestný čin. Ve vhodných případech může narovnání mezi pachatelem a obětí sloužit ke zvládnutí konfliktu na základě vlastního rozhodnutí oběti a k obnovení zákonnosti. Tento postup je proto již často iniciován státním zastupitelstvím nebo policií. Narovnání však není součástí samotného trestního řízení a provádí se mimo trestní řízení. Pro tyto účely existují speciální zařízení a instituce, které nasazují vyškolené mediátorky a mediátory.

Další informace o narovnání mezi pachatelem a obětí a institucích, které ho nabízejí ve Vašem okolí, naleznete na internetu, např. na adrese → www.toa-servicebuero.de/konfliktschlichter nebo také na adrese → www.bag-toa.de

Brožury a linky na webové stránky

Informace kolem ochrany obětí naleznete na www.hilfe-info.de

Další užitečné informace naleznete kromě jiného v následujících brožurách:

- *Opferfibel*
[Příručka pro oběti trestných činů]
- *Ich habe Rechte*
[Moje práva]
- *Mehr Schutz bei häuslicher Gewalt*
[Větší ochrana při domácím násilí]
- *Beratungs- oder Prozesskostenhilfe*
[Příspěvek na poradenské služby nebo úhradu nákladů řízení]

všechny na adrese www.bmj.de/Publikationen

- *Hilfe für Opfer von Gewalttaten*
[Pomoc obětem násilných činů]
na adrese www.bmas.de/opferentschaedigung

Impresum

Tuto publikaci vydává Spolkové ministerstvo spravedlnosti v rámci práce s veřejností. K dostání je bezplatně a není určena k prodeji.

Vydavatel:

Bundesministerium der Justiz
Referat Öffentlichkeitsarbeit und Bürgerdialog
11015 Berlin
www.bmj.de

Grafická úprava:

neues handeln AG

Tisk:

MKL Druck GmbH & Co. KG, Ostbevern

Stav:

Leden 2022

Publikaci lze objednat na:

www.bmj.de

Publikationsversand der Bundesregierung:

[Zasílání publikací Spolkové vlády]

Postfach 481009
18132 Rostock
Telefon: (030) 18 272 272 1
Fax: (030) 18 10 272 272 1